Taflen nodiadau

canolfanbydgwaith

Grantiau Gofal Cymunedol
o'r Gronfa Gymdeithasol

Pwy all gael grant gofal cymunedol

Gallech gael grant gofal cymunedol os ydych yn cael un o'r budd-daliadau cymhwyso canlynol

- **Cymhorthdal Incwm**
- **Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm**
- **Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn seiliedig ar incwm**
- **unrhyw fath o Gredyd Pensiwn**.

Gallech hefyd gael grant gofal cymunedol os ydych yn debygol o gael un o'r budd-daliadau hyn pan fyddwch yn gadael gofal, fel ysbyty, cartref gofal neu garchar.

Sut y gall grant gofal cymunedol helpu

Nid oes rhaid ad-dalu grantiau gofal cymunedol. Bwriedir iddynt hyrwyddo gofal yn y gymuned, ac maent ar gyfer pobl sy'n gorfod ymdopi ag anawsterau arbennig.

Gall grant gofal cymunedol

- eich helpu chi, aelod o'ch teulu, rhywun rydych yn gofalu amdanynt neu rywun y byddwch yn gofalu amdanynt, i ddychwelyd i'r gymuned ar ôl cael gofal
- eich helpu chi, aelod o'ch teulu, rhywun rydych yn gofalu amdanynt neu rywun y byddwch yn gofalu amdanynt, i aros yn y gymuned yn lle mynd i ofal
- helpu i leddfu pwysau eithriadol arnoch chi a'ch teulu
- helpu os ydych chi neu'ch partner yn gofalu am rywun sydd wedi'u rhyddhau o garchar neu sefydliad troseddwyr ifanc
- eich helpu i sefydlu cartref fel rhan o raglen adsefydlu wedi'i chynllunio os ydych wedi cael ffordd o fyw ansefydlog.

Gall grant gofal cymunedol helpu gyda threuliau teithio yn y Deyrnas Unedig hefyd. Gallech fod yn teithio:

- i ymweld â rhywun sy'n sâl
- mynychu angladd perthynas
- ymweld â phlentyn y mae rhiant arall yn gofalu amdanynt tra'n disgwyl penderfyniad gan lys
- lleddfu argyfwng yn y cartref, neu
- symud i lety addas.

Taliadau eraill o'r Gronfa Gymdeithasol

Mae mathau eraill o daliadau y gallwch eu cael o'r Gronfa Gymdeithasol. Bydd angen i chi lenwi'r ffurflen gais gywir ar gyfer y math o daliad sydd ei angen arnoch, sef:

- ffurflen **SF500W** ar gyfer Benthyciad Trefnu
- ffurflen **SF401W** ar gyfer Benthyciad Argyfwng

Sut rydym yn penderfynu beth y gallwn ei dalu i chi

Bydd y swyddog penderfyniadau yn edrych ar yr holl wybodaeth ar eich ffurflen gais cyn penderfynu a allwn wneud taliad. Dim ond swm cyfyngedig o arian sydd ar gael ar gyfer grantiau felly ni allwn wneud taliad ym mhob achos.

Bydd y wybodaeth y byddwch yn ei rhoi i ni ar y ffurflen yn ein helpu i benderfynu

- a ydych yn gymwys i gael taliad, ac os ydych
- p'un a allwn wneud taliad o'r arian sydd gennym yn y gyllideb

Byddwch yn fwy tebygol o gael taliad os bydd yn chwarae rhan bwysig yn y gwaith o'ch helpu i ymdopi ag amgylchiadau arbennig a bydd yn bodloni nodau'r grantiau gofal cymunedol.

Beth i'w wneud os ydych yn anghytuno â'n penderfyniad

Os nad ydych yn fodlon ar y penderfyniad ar eich cais, gallwch ofyn i ni edrych arno eto.

- Cynhelir yr adolygiad cyntaf yn y Ganolfan Byd Gwaith. Rhaid i chi ysgrifennu atom o fewn 28 diwrnod i'r penderfyniad a dweud wrthym pam eich bod am gael adolygiad. Cewch gyfle i siarad â'r person a fydd yn adolygu'r penderfyniad.

Os nad ydych yn fodlon ar y penderfyniad newydd, gallwch ofyn am adolygiad annibynnol gan un o Arolygwyr y Gronfa Gymdeithasol.

- Mae Arolygwyr y Gronfa Gymdeithasol yn annibynnol ar y Ganolfan Byd Gwaith a'r Adran hon. Os hoffech iddynt ystyried eich achos, ysgrifennwch at y Gwasanaeth Adolygu Annibynnol o fewn 28 diwrnod i'r penderfyniad newydd a dywedwch wrthynt pam eich bod am gael adolygiad. Anfonwch eich cais i

  Independent Review Service
  FREEPOST

Nid oes angen stamp arnoch. Bydd yr Arolygwr yn gofyn i'r Ganolfan Byd Gwaith am eich papurau a byddant yn ysgrifennu atoch am eich achos.

Grantiau Gofal Cymunedol
o'r Gronfa Gymdeithasol

canolfanbydgwaith

Dylai'r ffurflen hon gael ei llenwi gan y person sy'n hawlio budd–dal cymhwyso ac yn ei gael. Rhaid nodi eu manylion yn **Rhan 1** a rhaid iddynt lofnodi'r **Datganiad** yn **Rhan 20**.

Os cewch anhawster wrth lenwi'r ffurflen hon, gall rhywun arall ei llenwi ar eich rhan. Os ydych yn llenwi'r ffurflen hon ar ran rhywun arall, dywedwch wrthym amdanynt drwy gydol y ffurflen.

Dylech ddefnyddio inc.

At ddefnydd swyddfa yn unig

Dyddiad mewnbwn SFCS

/ /

Rhif y cais

Blaen lythrennau

Rhan 1 Amdanoch chi

Cyfenw neu enw teuluol Mr/Mrs/Miss/Ms

Pob enw arall – yn llawn

Pob cyfenw neu enw teuluol arall rydych wedi cael eich adnabod wrthynt neu rydych yn eu defnyddio nawr.

Cyfeiriad

Cod post

Rhif ffôn yn ystod y dydd
Gall rhif ffôn ein helpu i ddelio â'ch cais yn gynt

Cod Rhif

Dyddiad geni / /

Rhif Yswiriant Gwladol (YG)

Llythrennau Rhifau Llythyren

Rhan 2 Ynglŷn â budd-daliadau a hawliadau

Gallech gael grant gofal cymunedol os ydych yn cael Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn seiliedig ar incwm, neu unrhyw fath o Gredyd Pensiwn.

Gallech hefyd gael grant gofal cymunedol os ydych mewn gofal, fel ysbyty, cartref gofal neu garchar, ond dim ond os ydych

- yn disgwyl cael eich rhyddhau **o fewn chwe wythnos**, a'ch bod
- yn debygol o gael Cymhorthdal Incwm, Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm, Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn seiliedig ar incwm neu Gredyd Pensiwn pan fyddwch yn cael eich rhyddhau.

Ticiwch y blwch sy'n berthnasol i chi

Rwy'n cael Cymhorthdal Incwm ☐

Rwy'n cael Lwfans Ceisio Gwaith yn seiliedig ar incwm ☐

Rwy'n cael Lwfans Cyflogaeth a Chymorth yn seiliedig ar incwm ☐

Rwy'n cael Credyd Pensiwn ☐

Rwy'n disgwyl gadael gofal o fewn chwe wythnos a byddaf yn gwneud cais am un o'r uchod ☐

Budd-daliadau eraill

Os ydych chi, neu aelod o'ch teulu neu unrhyw berson arall rydych yn gofalu amdanynt yn cael budd-daliadau eraill, fel Lwfans Byw i'r Anabl neu Lwfans Gweini, dywedwch wrthym am hyn.

Pa fudd-dal? ______

Pwy sy'n ei gael? ______

Faint ydyw? £ ______ bob ______

Os oes angen mwy o le arnoch ewch i **Gwybodaeth arall** yn **Rhan 16**.

Rhan 3 Ynglŷn â gadael gofal

Mae *gofal* yn golygu carchar, ysbyty, cartref gofal neu rhywle tebyg

Enw a cyfeiriad y carchar, ysbyty, cartref gofal neu rhywle tebyg.

Postcode

Rhif carcharor
os ydych yn gadael y carchar

Pa ddyddiad aethoch chi i mewn i ofal? / /

Pa ddyddiad y byddwch yn gadael? / /

Os oes mwy na chwe wythnos tan y dyddiad hwn, arhoswch tan fod y dyddiad o fewn chwe wythnos cyn anfon eich cais.

Os ydych yn parhau mewn gofal, i ba gyfeiriad y byddwch yn mynd pan fyddwch yn gadael?

Cod post

Rhan 4 Ynglŷn â'ch partner

Dywedwch wrthym am eich partner, os oes gennych un.

Mae *partner* yn golygu

- person rydych yn briod â hwy neu berson rydych yn byw gyda hwy fel petaech yn briod â hwy, neu
- bartner sifil neu berson rydych yn byw gyda hwy fel petaech yn bartneriaid sifil.

Cyfenw neu enw teuluol Mr/Mrs/Miss/Ms

Pob enw arall – yn llawn

Dyddiad geni / /

Rhif Yswiriant Gwladol (YG) Llythrennau Rhifau Llythyren

Rhan 5 Ynglŷn â'ch plant

Dywedwch wrthym am unrhyw blant sy'n byw gyda chi

Cyfenw neu enw teuluol	**Pob enw arall** – yn llawn	**Dyddiad geni**
		/ /
		/ /
		/ /
		/ /
		/ /
		/ /
		/ /

Os oes gennych unrhyw blant eraill nad ydynt yn byw gyda chi, dywedwch wrthym amdanynt isod.

Cyfenw neu enw teuluol	**Pob enw arall** – yn llawn	**Dyddiad geni**
		/ /

Ble y maent yn byw?

Cod post

Cyfenw neu enw teuluol	**Pob enw arall** – yn llawn	**Dyddiad geni**
		/ /

Ble y maent yn byw?

Cod post

Rhan 6 Ynglŷn â phobl eraill sy'n byw gyda chi

Dywedwch wrthym am unrhyw un arall sy'n byw gyda chi

Person 1

Cyfenw neu enw teuluol	Mr/Mrs/Miss/Ms
Pob enw arall – yn llawn	
Dyddiad geni	/ /
Eu perthynas â chi	

Person 2

Cyfenw neu enw teuluol	Mr/Mrs/Miss/Ms
Pob enw arall – yn llawn	
Dyddiad geni	/ /
Eu perthynas â chi	

Person 3

Cyfenw neu enw teuluol	Mr/Mrs/Miss/Ms
Pob enw arall – yn llawn	
Dyddiad geni	/ /
Eu perthynas â chi	

Os oes angen i chi ddweud wrthym am fwy o bobl ewch i **Gwybodaeth arall** yn **Rhan 16**.

Rhan 7 Ynglŷn â rhywun rydych yn gofalu amdanynt

Gallech gael grant gofal cymunedol i'ch helpu chi neu'ch teulu i ofalu am rywun

- sydd wedi bod mewn gofal sefydliadol neu ofal preswyl, neu
- na allant ofalu amdanynt eu hunain.

Os ydych chi neu eich teulu yn gofalu am rywun, neu os byddwch yn gofalu am rywun, dywedwch wrthym amdanynt isod.

Cyfenw neu enw teuluol Mr/Mrs/Miss/Ms

Pob enw arall – yn llawn

Cyfeiriad os nad ydynt yn byw gyda chi

Cod post

Eu perthynas â chi

Rhif ffôn yn ystod y dydd Cod Rhif

A allwn gysylltu â'r person hwn os bydd angen rhagor o wybodaeth arnom?

Na ☐

Gallwch ☐

Dywedwch fwy wrthym am ble maen nhw'n

Pa fath o eiddo yw hwn?

Cartref maen nhw'n berchen arno ☐

Cartref wedi ei rentu gan yr awdurdod lleol ☐

Cartref wedi ei rentu - heb ei ddodrefnu ☐

Cartref wedi ei rentu - wedi'i ddodrefnu'n rhannol ☐

Cartref wedi ei rentu - wedi'i ddodrefnu llawn ☐

Arall - dywedwch wrthym am hyn

Rhan 7 Ynglŷn â rhywun rydych yn gofalu amdanynt parhad

Os rhentir yr eiddo, dywedwch wrthym am y landlord

Enw'r landlord

Rhif ffôn yn ystod y dydd Cod Rhif

A allwn gysylltu â'r landlord os bydd angen rhagor o wybodaeth arnom?

Na ☐

Gallwch ☐

Rhan 8 Ynglŷn â ble rydych chi'n byw

Dywedwch fwy wrthym am ble rydych chi'n byw

Pa fath o eiddo yw hwn?

- Cartref rydych chi'n berchen arno ☐
- Cartref wedi ei rentu gan yr awdurdod lleol ☐
- Cartref wedi ei rentu - heb ei ddodrefnu ☐
- Cartref wedi ei rentu - wedi'i ddodrefnu'n rhannol ☐
- Cartref wedi ei rentu - wedi'i ddodrefnu'n llawn ☐

Arall - dywedwch wrthym am hyn

Os rhentir yr eiddo, dywedwch wrthym am y landlord

Enw'r landlord

Rhif ffôn yn ystod y dydd Cod Rhif

A allwn gysylltu â'r landlord os bydd angen rhagor o wybodaeth arnom?

Na ☐

Gallwch ☐

Rhan 9 Ynglŷn â symud cartref

Gallech gael grant gofal cymunedol i'ch helpu chi neu rywun arall i symud i gyfeiriad gwahanol, os bydd hyn

- yn eich helpu chi neu nhw i symud yn ôl i'r gymuned ar ôl bod mewn gofal
- yn eich helpu chi neu nhw i aros yn y gymuned yn lle mynd i mewn i ofal
- yn eich helpu i leddfu pwysau eithriadol arnoch chi a'ch teulu
- yn eich helpu i sefydlu cartref fel rhan o raglen adsefydlu wedi'i chynllunio, ar ôl i chi gael ffordd o fyw ansefydlog

Dywedwch wrthym isod os

- **byddwch chi**
- **aelod o'ch teulu, neu**
- **rhywun rydych yn gofalu amdanynt, neu y byddwch yn gofalu amdanynt**

yn symud i gyfeiriad newydd.

Pwy sy'n symud?

Pryd y byddant yn symud? / /

Beth yw eu rhesymau dros symud?

Rhan 9 Ynglŷn â symud cartref parhad

I ble y byddan nhw'n symud?

Cod post

Pa fath o eiddo yw hwn?

- Cartref maen nhw'n berchen arno ☐
- Cartref wedi ei rentu gan yr awdurdod lleol ☐
- Cartref wedi ei rentu - heb ei ddodrefnu ☐
- Cartref wedi ei rentu - wedi'i ddodrefnu'n rhannol ☐
- Cartref wedi ei rentu - wedi'i ddodrefnu llawn ☐

Arall - dywedwch wrthym am hyn

Os rhentir yr eiddo, dywedwch wrthym am y landlord

Enw'r landlord

Rhif ffôn yn ystod y dydd Cod Rhif

A allwn gysylltu â'r landlord os bydd angen rhagor o wybodaeth arnom?

Na ☐

Gallwch ☐

Rhan 9 **Ynglŷn â symud cartref** parhad

Ydych chi'n dilyn rhaglen i'ch helpu i adsefydlu yn dilyn ffordd o fyw ansefydlog?

Na ☐

Ydw ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod

Pam rydych yn dilyn y rhaglen?
Dywedwch wrthym ble roeddech yn byw cyn dechrau'r rhaglen. Dylech gynnwys manylion os ydych wedi symud o amgylch, wedi byw mewn cyfeiriadau dros dro, neu wedi bod yn cysgu ar y stryd.

Beth mae'r rhaglen yn ei gynnwys?
Dywedwch wrthym beth rydych chi, ac unrhyw un arall sy'n eich helpu, yn ei wneud i'ch helpu i adsefydlu. Os oes gennych raglen ysgrifenedig, gallwch atodi gopi, os oes well gennych.

Os caiff y rhaglen ei rhedeg gan sefydliad, dywedwch wrthym amdanynt

Enw'r sefydliad

Enw'r person sy'n eich helpu Mr/Mrs/Miss/Ms

Cyfeiriad

Cod post

Rhif ffôn yn ystod y dydd Cod Rhif

A allwn gysylltu â'r person hwn os bydd angen rhagor o wybodaeth arnom?

Na ☐

Gallwch ☐

Rhan 10 Ynglŷn â phroblemau iechyd

Mae angen i ni wybod am unrhyw broblemau iechyd. Bydd y wybodaeth hon yn bwysig wrth ein helpu i benderfynu ar eich achos.

Ystyr problemau iechyd yw pethau fel salwch, cyflwr meddygol, anabledd, gwendid oherwydd oedran, problemau iechyd meddwl, neu broblemau cyffuriau neu alcohol.

Dywedwch wrthym isod am unrhyw un sydd â phroblemau iechyd. Gallai hyn gynnwys

- **chi**
- **unrhyw aelod o'ch teulu, neu**
- **rhywun rydych yn gofalu amdano, neu y byddwch yn gofalu amdano**

Ar gyfer pob ateb nodwch yn glir pa berson rydych yn dweud wrthym amdano. Os oes angen mwy o le arnoch ewch i **Ran 16**.

Pwy sydd â phroblemau iechyd?

Pa broblemau iechyd sydd gan bob person?

Dywedwch wrthym sut yr effeithir ar bob person
Dywedwch wrthym sut y mae eu hiechyd yn effeithio ar eu bywyd pob dydd. Dywedwch wrthym am y pethau sy'n peri anhawster iddynt neu na allant eu gwneud drostynt eu hunain oherwydd eu problemau iechyd

Rhan 10 Ynglŷn â phroblemau iechyd parhad

A fydd unrhyw un o'r bobl rydych wedi dweud wrthym amdanynt yn gweld meddyg yn rheolaidd?

Na ☐

Bydd ☐ Dywedwch wrthym am hyn

Dywedwch wrthym pwy sy'n gweld meddyg yn rheolaidd a pha driniaeth maent yn ei chael. Er enghraifft, meddyginiaeth, cyngor neu ffisiotherapi

Dywedwch wrthym am unrhyw effeithiau da neu ddrwg o'r driniaeth hon

---

A fu unrhyw rai o'r bobl rydych wedi dweud wrthym amdanynt mewn ysbyty, cartref gofal neu ganolfan adsefydlu, neu rywle tebyg yn ddiweddar?

Na ☐

Do ☐ Dywedwch wrthym am hyn isod

Dywedwch wrthym pwy oeddent

Enw a chyfeiriad ble roeddent

Cod post

Rhif ffôn yn ystod y dydd — Cod Rhif

Pa ddyddiad yr aethant i mewn? — / /

Pa ddyddiad y gwnaethant adael? — / /

Rhan 10 Ynglŷn â phroblemau iechyd parhad

A oes unrhyw un arall heblaw chi neu eich teulu yn helpu unrhyw un rydych wedi dweud wrthym amdanynt?
Gallai fod yn ffrind, perthynas arall, nyrs gymunedol, ymwelydd iechyd, gweithiwr cymdeithasol neu'n ofalwr cartref.

Na ☐

Oes ☐ Dywedwch wrthym am hyn

Pwy sy'n darparu'r help hwn?

Pa help neu driniaeth maen nhw'n ei ddarparu, pwy maen nhw'n eu helpu a pha mor aml maen nhw'n ei ddarparu?

A oes therapydd galwedigaethol neu ofalwr iechyd proffesiynol wedi asesu anghenion unrhyw rai o'r bobl rydych wedi dweud wrthym amdanynt?

Na ☐

Oes ☐ Dywedwch wrthym am hyn

Dywedwch wrthym am yr asesiad

A fydd yr awdurdod lleol yn helpu i ddarparu unrhyw offer neu ddyfeisiadau sydd eu hangen ar y person? Dywedwch wrthym am unrhyw help y byddant yn ei roi.

Rhan 10 Ynglŷn â phroblemau iechyd parhad

A allwn gysylltu ag unrhyw berson neu asiantaeth sy'n helpu os bydd angen rhagor o wybodaeth arnom?

Na ☐

Gallwch ☐ Dywedwch wrthym amdanynt isod

Eu henw	Mr/Mrs/Miss/Ms
Cyfeiriad	
	Cod post
Rhif ffôn yn ystod y dydd	Cod Rhif

Os ydych chi neu aelod o'ch teulu yn gofalu am rywun, neu os byddwch yn gofalu am rywun sydd â phroblemau iechyd, dywedwch wrthym am hyn isod.

Beth fyddwch chi'n ei wneud iddynt?

Pa mor aml y bydd angen yr help neu'r sylw hwn arnynt?

Rhan 10 **Ynglŷn â phroblemau iechyd** parhad

Os oes angen mwy o ofal, sylw neu oruchwyliaeth ar blentyn nag sy'n arferol i'w oedran, dywedwch wrthym am hyn.

Pa ofal a sylw ychwanegol sydd ei angen ar y plentyn, a pha mor aml y mae ei angen arnynt?

Pwy sy'n rhoi'r sylw hwn?

A yw'r problemau iechyd rydych wedi dweud wrthym amdanynt yn golygu bod gennych dreuliau ychwanegol?

Na ☐

Ydynt ☐ Dywedwch wrthym am hyn

Dywedwch wrthym pwy sydd â phroblemau iechyd sy'n golygu bod gennych dreuliau ychwanegol, a'r hyn sydd ei angen arnynt sy'n costio mwy na phe baent yn iach.

Faint mae hyn yn ei gostio a pha mor aml y mae ei angen arnynt?

£ pob

Os oes angen i chi ddweud mwy wrthym am broblemau iechyd ewch i **Gwybodaeth arall** yn **Rhan 16**.

Rhan 11 Ynglŷn ag anawsterau eraill

Mae angen i ni wybod am unrhyw anawsterau eraill nad ydych eisoes wedi dweud wrthym amdanynt. Gallai'r rhain fod yn bethau fel problemau teuluol, amodau byw gwael neu ymdopi ar ôl trychineb, ond dywedwch wrthym am unrhyw beth sy'n ei gwneud hi'n anarferol o anodd i chi ymdopi â'ch sefyllfa.

Dywedwch wrthym isod

- **beth yw'r anawsterau, a**
- **sut maen nhw'n effeithio arnoch chi, eich teulu neu rywun rydych yn gofalu amdanynt, neu y byddwch yn gofalu amdanynt.**

Rhan 12 Ynglŷn â chyfnod allan o ganolfan gadw

Gallech gael grant gofal cymunedol i'ch helpu i ofalu am rywun sydd ar gyfnod allan o garchar neu sefydliad i droseddwyr ifanc. Gall y taliad gynnwys eu costau byw.

Os ydych chi neu'ch partner yn gofalu am rywun sydd ar gyfnod allan o garchar neu sefydliad i droseddwyr ifanc, dywedwch wrthym am hyn.

Eu henw	Mr/Mrs/Miss/Ms
Eu dyddiad geni	/ /
Eu perthynas â chi	
Pa ddyddiad mae'r cyfnod yn dechrau?	/ /
Pa ddyddiad mae'r cyfnod yn dod i ben?	/ /
Enw'r sefydliad	
A allwn gysylltu â'r sefydliad hwn os bydd angen rhagor o wybodaeth arnom?	**Na** ☐ **Gallwch** ☐
Os bydd angen help arnoch gyda chostau byw y person a fydd yn aros gyda chi, faint fydd ei angen arnoch?	£

Yn **Rhan 13** dywedwch wrthym am unrhyw gostau eraill y bydd angen i chi eu talu er mwyn gofalu amdanynt.

Rhan 13 Ynglŷn â'r costau y mae angen i chi eu talu

Mae'n bwysig ein bod yn gwybod cyn gymaint a phosibl am y pethau rydych eu hangen.

Os ydych angen treuliau teithio, dywedwch wrthym am hyn yn **Rhan 14**.

	Beth sydd ei angen arnoch?	Faint fydd yn ei gostio? Dylech gynnwys y gost o bethau fel cyflenwi, gosod neu gysylltu	Pwy fydd yn ei ddefnyddio?
1		£	
2		£	
3		£	
4		£	
5		£	
6		£	
7		£	
8		£	
9		£	

Gwnewch yn siwr eich bod yn dweud mwy wrthym am bopeth sydd ei angen arnoch ar **dudalen 19**.

Rhan 13 Ynglŷn â'r costau y mae angen i chi eu talu parhad

Dywedwch wrthym sut fydd y pethau hyn yn helpu gyda'ch anawsterau arbennig

- **os ydych angen amnewid rhywbeth, dywedwch wrthym beth sydd o'i le gyda'r un sydd gennych**
- **os ydych angen rhywbeth am y tro cyntaf, dywedwch wrthym pam rydych ei angen nawr, a sut rydych yn ymdopi**
- **ar gyfer pethau fel llenni a charpedi, dywedwch wrthym y maint ac ar gyfer pa ystafelloedd maent ar eu cyfer**
- **os ydych angen rhywbeth gyda rhinweddau arbennig, dywedwch wrthym beth yw'r rhinweddau hyn a pam rydych eu hangen.**

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	

Dylech barhau ar y dudalen nesaf os nad oes gennych ddigon o le

Rhan 13 Ynglŷn â'r costau y mae angen i chi eu talu parhad

Beth sydd ei angen arnoch?	Faint fydd yn ei gostio? Dylech gynnwys y gost o bethau fel cyflenwi, gosod neu gysylltu	Pwy fydd yn ei ddefnyddio?
10	£	
11	£	
12	£	
13	£	
14	£	
15	£	
16	£	
17	£	
18	£	

Gwnewch yn siwr eich bod yn dweud mwy wrthym am bopeth sydd ei angen arnoch ar **dudalen 21**.

Rhan 13 Ynglŷn â'r costau y mae angen i chi eu talu parhad

Dywedwch wrthym sut fydd y pethau hyn yn helpu gyda'ch anawsterau arbennig

- **os ydych angen amnewid rhywbeth, dywedwch wrthym beth sydd o'i le gyda'r un sydd gennych**
- **os ydych angen rhywbeth am y tro cyntaf, dywedwch wrthym pam rydych ei angen nawr, a sut rydych yn ymdopi**
- **ar gyfer pethau fel llenni a charpedi, dywedwch wrthym y maint ac ar gyfer pa ystafelloedd maent ar eu cyfer**
- **os ydych angen rhywbeth gyda rhinweddau arbennig, dywedwch wrthym beth yw'r rhinweddau hyn a pam rydych eu hangen.**

10	
11	
12	
13	
14	
15	
16	
17	
18	

Os nad oes gennych ddigon o le ewch i **Gwybodaeth arall** yn **Rhan 16**.

Ynglŷn â threuliau teithio

Gallech gael grant gofal cymunedol i dalu am gostau teithio yn y Deyrnas Unedig os oes angen i chi neu aelodau o'ch teulu deithio i

- ymweld â rhywun sy'n sâl
- mynychu angladd perthynas
- ymweld â phlentyn y mae rhiant arall yn gofalu amdanynt tra'n disgwyl penderfyniad gan lys
- lleddfu argyfwng yn y cartref
- symud i lety addas

Gallwn hefyd dalu am dreuliau teithio os byddant yn

- helpu rhywun sy'n gadael gofal
- helpu rhywun i aros yn y gymuned yn lle mynd i mewn i ofal
- lleddfu pwysau eithriadol ar deuluoedd

Os ydych chi neu aelodau o'ch teulu yn debygol o wneud nifer o deithiau dros gyfnod o amser, mae'n bosibl y gallwn gynnwys taliad ar gyfer teithiau yn y dyfodol. Dywedwch wrthym am deithiau yn y dyfodol.

Os na all rhywun deithio ar ei ben ei hun, efallai y gallwn gynnwys treuliau er mwyn i rywun deithio gyda hwy.

Ynglŷn â’r rhesymau dros eich taith

Dywedwch wrthym beth yw'ch rheswm dros eich taith neu deithiau

Ymweld â rhywun sy'n sâl

Os ydych chi neu aelodau o'ch teulu yn teithio i ymweld â rhywun sy'n sâl, dywedwch wrthym amdanynt

Eu henw	Mr/Mrs/Miss/Ms
Eu perthynas â'r ymwelydd	
Beth yw eu salwch, os gwyddoch?	
Dywedwch wrthym pam ei fod yn bwysig eich bod chi neu'ch teulu yn ymweld â'r person hwn yn eich barn chi	
Pa mor aml y byddwch chi neu'ch teulu'n ymweld â'r person hwn?	cyfanswm o o deithiau
neu	taith, bob
o	/ / i / /

Mynychu angladd perthynas

Os ydych chi neu aelod o'ch teulu yn mynychu angladd perthynas, dywedwch wrthym am hyn

Enw'r person a fu farw	Mr/Mrs/Miss/Ms
Eu perthynas â chi	
Dyddiad yr angladd	/ /
Mae'n ddrwg genym orfod gofyn y cwestiynau hyn i chi ond dywedwch wrthym pam ei fod yn bwysig eich bod chi neu'ch teulu yn mynychu'r angladd.	

Ymweld â phlentyn tra'n aros am benderfyniad gan lys

Os ydych yn mynd i ymweld â phlentyn sydd gyda'r rhiant arall tra'n aros am benderfyniad gan lys, dywedwch wrthym am hyn

Enw'r plentyn	Mr/Miss
Enw'r rhiant y maent yn byw gyda hwy	Mr/Mrs/Miss/Ms
Ym mha lys y cynhelir y gwrandawiad	
Dyddiad y gwrandawiad	/ /
Sawl gwaith y byddwch yn ymweld â hwy?	

Rhan 14 **Ynglŷn â threuliau teithio** parhad

Teithio oherwydd argyfwng yn y cartref

Os ydych yn teithio oherwydd argyfwng yn y cartref, dywedwch wrthym beth yw'r argyfwng a sut y byddai gwneud y daith yn helpu.

Teithio am reswm arall

Os ydych chi neu aelodau o'ch teulu yn teithio am reswm arall, dywedwch wrthym pam fod angen i chi deithio.

Rhagor o wybodaeth am y daith

Dywedwch wrthym am y daith neu'r teithiau

Pwy fydd yn gwneud y daith neu'r teithiau?

Beth yw'r cyfeiriad y maent yn teithio iddo?

Cod post

Sut maent yn teithio? Dylech gynnwys pob math o drafnidiaeth a ddefnyddir, er enghraifft car, bws neu drên. Os oes gennych resymau arbennig dros ddefnyddio math arbennig o drafnidiaeth, dywedwch wrthym am hynny yn **Rhan 16**

Beth fydd cost pob taith? £

Ai cost taith sengl neu ddwyffordd yw hon?

Rhan 14 Ynglŷn â threuliau teithio parhad

Teithio mewn car

Os yw'r daith gyfan neu ran ohoni mewn car

Beth yw cynhwysedd injan y car?

Sawl milltir y byddwch yn teithio mewn car? Os ydych yn gwneud cais am daith ddwyffordd rhowch gyfanswm y milltiroedd.

Pobl y mae angen cydymaith teithio arnynt

Os na all rhywun deithio ar eu pen eu hunain, nodwch pwy ac esboniwch pam. Nid oes angen i chi lenwi'r rhan hon os yw'r person yn blentyn

Aros dros nos

Os oes angen help arnoch gyda chost eich llety dros nos mewn gwesty, faint fydd hyn yn ei gostio i bob person?

£

Esboniwch pam fod angen i chi aros dros nos

Pwy fydd yn aros dros nos?

Ble byddant yn aros?

Rhan 15 Ynglŷn â'ch cynilion

Os byddwn yn penderfynu rhoi grant gofal cymunedol, gallai unrhyw gynilion sydd gennych effeithio ar y swm o arian a gewch.

Os ydych chi a'ch partner o dan 60 oed, gellir anwybyddu'r £500 cyntaf. Os ydych chi neu'ch partner dros 60 oed, yna gellir anwybyddu £1,000.

Mae cynilion yn golygu unrhyw gyfalaf sydd gennych chi a'ch partner, gan gynnwys

- unrhyw arian sydd gennych gartref, yn y banc, gymdeithas adeiladu neu mewn cyfrif undeb credyd
- bondiau premiwm
- buddsoddiadau, fel cyfranddaliadau neu ymddiriedolaethau uned
- gwerth unrhyw eiddo rydych chi neu'ch partner yn berchen arno nad ydych yn byw ynddo, fel tŷ ar osod, cartref gwyliau neu rhywle y mae aelod arall o'ch teulu'n byw.

Dywedwch wrthym am unrhyw gynilion neu gyfalaf arall sydd gennych chi neu'ch partner

Oes gennych chi neu'ch partner unrhyw gynilion neu fuddsoddiadau, neu a ydych yn berchen ar unrhyw eiddo ar wahân i'r un rydych yn byw ynddo?

Na ☐

Oes ☐ Dywedwch wrthym am hyn

Dywedwch wrthym am gyfanswm eich cynilion, gan gynnwys arian yn y banc neu gymdeithas adeiladu, bondiau, cyfranddaliadau a buddsoddiadau eraill.

£

Dywedwch wrthym am gyfanswm gwerth unrhyw eiddo rydych yn berchen arno ond nad ydych yn byw ynddo.

£

Os nad ydych yn gwybod ei werth yn y farchnad bresennol ticiwch y blwch hwn ☐

Rhan 16 Gwybodaeth arall

Gwiriwch y wybodaeth a roesoch hyd yma.

Os oes unrhyw beth nad ydych wedi dweud wrthym amdano a allai effeithio ar p'un a allwn dalu grant gofal cymunedol yn eich barn chi, dywedwch wrthym yma.

Defnyddiwch dudalen o bapur ar wahân os oes angen rhagor o le arnoch, ond cofiwch nodi eich enw a'ch rhif Yswiriant Gwladol yn glir ar bob dalen a ddefnyddiwch.

Gwnewch yn siwr hefyd bod eich enw ar unrhyw bapurau eraill y byddwch yn eu hanfon atom gyda'r ffurflen.

Rhan 17 Sut rydym yn eich talu

Fel arfer byddwn yn talu eich arian i mewn i gyfrif
Bydd nifer o fanciau a chymdeithasau adeiladu yn eich caniatáu i gasglu eich arian mewn swyddfeydd post. Byddwn yn dweud wrthych pryd y caiff eich taliad o'r Gronfa Gymdeithasol ei wneud a faint ydyw.

Cael gwybod faint rydym wedi'i dalu i mewn i'r cyfrif
Gallwch wirio eich taliadau ar gyfriflenni cyfrif. Efallai bydd y cyfriflenni yn dangos eich rhif Yswiriant Gwladol (YG) wrth ymyl unrhyw daliadau rydym wedi eu gwneud. Os credwch fod taliad yn anghywir, cysylltwch â'r swyddfa sy'n eich talu ar unwaith.

Os byddwn yn talu gormod o arian i chi
Mae gennym yr hawl i adennill unrhyw arian a dalwyd nad oes gennych hawl i'w gael. Gallai hyn fod oherwydd y ffordd y mae'r system ar gyfer taliadau yn gweithredu. Er enghraifft, efallai y byddwch yn rhoi gwybodaeth i ni, sy'n golygu bod hawl gennych i gael llai o arian. Weithiau ni allwn newid y swm rydym wedi'i dalu i chi eisoes. Golyga hyn y byddwn wedi talu arian i chi nad oes gennych hawl i'w gael.

Byddwn yn cysylltu â chi cyn y byddwn yn adennill unrhyw arian.

Beth i'w wneud nawr

- Dywedwch wrthym am y cyfrif yr ydych yn dymuno ei ddefnyddio ar y dudalen nesaf. Drwy roi manylion eich cyfrif i ni rydych
  – yn cytuno y byddwn yn talu i mewn i'ch cyfrif, ac
  – yn deall yr hyn rydym wedi ei ddweud wrthych uchod yn yr adran **Os byddwn yn talu gormod o arian i chi**.
- Os ydych yn bwriadu agor cyfrif, rhowch fanylion eich cyfrif i ni cyn gynted â'u bod gennych.
- Os nad oes gennych gyfrif, cysylltwch â ni a byddwn yn rhoi mwy o wybodaeth i chi. ☐

Cwblhewch weddill y ffurflen hon. Nid oes rhaid i chi aros nes eich bod wedi agor cyfrif neu gysylltu â ni.

Ynglŷn â'r cyfrif rydych am ei ddefnyddio

Rhowch fanylion eich cyfrif isod ar y dudalen nesaf. Mae'n bwysig eich bod yn llenwi POB blwch yn gywir gan gynnwys rhif rôl neu gyfeirnod y gymdeithas adeiladu os oes gennych un. Os byddwch yn rhoi'r manylion cyfrif anghywir i ni gallai eich taliad gael ei oedi neu gallwch golli arian. Gallwch ddod o hyd i fanylion y cyfrif ar eich llyfr siec neu'ch cyfriflenni banc. Os nad ydych yn siwr am y manylion, gofynnwch i'r banc, cymdeithas adeiladu neu ddarparwr cyfrif arall.

Ynglŷn â'r cyfrif rydych am ei ddefnyddio parhad

Gallwch ddefnyddio

- cyfrif yn eich enw chi
- cyfrif ar y cyd, neu
- cyfrif rhywun arall,
  - yn dibynnu ar dermau ac amodau'r cyfrif, a
  - cyn belled y bod gennych ganiatâd y person arall ac yn eu hawdurdodi hwy i ddefnyddio'r arian yn y ffordd rydych yn ei ddweud wrthynt.
- Os ydych yn benodai neu gynrychiolydd cyfreithiol yn gweithredu ar ran y cwsmer, dylai'r cyfrif fod yn eich enw chi yn unig.
- I gael eich talu i mewn i gyfrif undeb credyd mae'n rhaid i chi ddarparu manylion cyfrif yr undeb credyd. Gall eich undeb credyd eich helpu gyda hyn.

Enw deiliad y cyfrif.
Ysgrifennwch yr enw neu'r enwau fel y maent yn ymddangos ar y llyfr siec, paslyfr neu'r gyfriflen.

Enw llawn y banc, cymdeithas adeiladu neu ddarparwr cyfrif arall

Cod Didoli
Rhowch bob un o'r chwe rhif, er enghraifft: 12-34-56.

Rhif y cyfrif
Mae'r mwyafrif o rifau cyfrif yn 8 rhif o hyd. Os oes gan eich cyfrif lai na 10 rhif, llenwch y rhifau i mewn o'r chwith.

Os ydych yn defnyddio cyfrif cymdeithas adeiladu efallai y bydd yn rhaid i chi ddweud wrthym y rhif rôl neu gyfeirnod. Gall gynnwys llythrennau a rhifau a gall fod hyd at 18 llythyren neu rif o hyd. Os ydych yn ansicr, p'un a oes gan y cyfrif rif rôl neu gyfeirnod, gofynnwch i'r gymdeithas adeiladu.

Rhif rôl neu rif cyfeirnod cymdeithas adeiladu

Efallai eich bod yn cael budd-daliadau a hawliadau eraill na chânt eu talu'n syth i mewn i gyfrif. Ticiwch y blwch er mwyn iddynt gael eu talu i mewn i'r cyfrif uchod.

Rhan 18 **Manylion Swyddfa'r Post®** – i'w chwblhau ym mhob achos

Rhowch fanylion eich Swyddfa’r Post® leol.

Cod post

Rhan 19 **Llofnodi'r ffurflen ar ran rhywun arall**

Dylai'r person a enwir yn **Rhan 1** lofnodi'r **Datganiad** oni bai bod un neu fwy o'r canlynol yn berthnasol.

Rwy'n llofnodi'r ffurflen hon ar ran y person a enwir yn Rhan 1 oherwydd

Mae gennyf Bŵer Atwrnai drostynt. ☐

Cefais fy mhenodi gan yr Ysgrifennydd Gwladol i weithredu ar eu rhan. ☐

Maent yn cytuno i mi wneud y cais hwn ar eu rhan. ☐ Anfonwch lythyr atom wedi ei lofnodi gan y person a enwir yn **Rhan 1**

Eich enw Mr/Mrs/Miss/Ms

Dyddiad geni / /

Cyfeiriad

Cod post

Rhif ffôn yn ystod y dydd Cod Rhif

Rhan 20 Datganiad

Mae'r datganiad hwn yn gyfreithiol rwymedig.

Darllenwch y pwyntiau'n ofalus a gwnewch yn siwr eich bod yn eu deall cyn llofnodi'r ffurflen a'i dyddio.

- **Rwyf yn datgan** bod y wybodaeth a roddwyd gennyf ar y ffurflen hon yn gywir ac yn gyflawn hyd eithaf fy ngwybodaeth a'm cred.
- **Rwyf yn deall** os byddaf yn fwriadol yn rhoi gwybodaeth sy'n anghywir neu'n anghyflawn, y gellir fy erlyn neu ddwyn camau eraill yn fy erbyn.
- **Rwyf yn deall** bod yn rhaid i mi hysbysu'r swyddfa sy'n talu fy mudd-dal ar unwaith am unrhyw beth a allai effeithio ar fy hawl i gael y budd-dal hwnnw, neu swm y budd-dal hwnnw.

Dyma fy nghais am Grant Gofal Cymunedol.

Llofnod

Dyddiad / /

Rhan 21 Beth i'w wneud nawr

Gwiriwch eich bod wedi cwblhau pob rhan o'r ffurflen sy'n bethnasol i chi. Gwnewch yn siwr eich bod chi neu'ch cynrychiolydd wedi llofnodi'r datganiad yn Rhan 20.

Os ydych wedi llofnodi'r ffurflen ar ran rhywun arall, gwnewch yn siwr eich bod wedi rhoi eich manylion chi yn Rhan 19.

Anfonwch neu ewch ar ffurflen hon ac unrhyw ddogfennau rydym wedi gofyn amdanynt i'r Ganolfan Byd Gwaith. Gallwch ddod o hyd i'w rhif ffôn a chyfeiriad yn yr adran busnes o'r llyfr ffôn. Edrychwch o dan **Jobcentre Plus**.

Mwy o help a chyngor

Os hoffech gael rhagor o wybodaeth am grantiau gofal cymunedol

- Cysylltwch â'ch swyddfa leol. Gallwch gael y rhif ffôn a'r cyfeiriad yn adran rhifau busnes y llyfr ffôn. Edrychwch o dan **Canolfan Byd Gwaith** neu **Nawdd Cymdeithasol**.

I gael rhagor o wybodaeth am fudd-daliadau a gwasanaethau

- ewch i'n gwefan yn **www.dwp.gov.uk/wales**
- Cysylltwch â chanolfan gynghori fel y Ganolfan Cyngor ar Bopeth.

Os oes angen help arnoch i lenwi'r ffurflen hon

Os oes angen help arnoch i lenwi'r ffurflen hon, gallwch ofyn i rywun arall ei llenwi ar eich rhan, neu gallwch gysylltu â'ch swyddfa leol.

Gall rhywun arall, fel perthynas, ffrind neu ymgynghorydd hawliau lles, eich helpu i lenwi'r ffurflen. Ond bydd angen i chi lofnodi'r **Datganiad** yn **Rhan 20**.

Os hoffech i rywun arall wneud y cais ar eich rhan, byddwn yn delio â hwy yn y dyfodol. Bydd angen i chi lofnodi llythyr yn dweud y gallant wneud y cais ar eich rhan. Bydd angen iddynt gwblhau **Rhan 19** a dylent lofnodi'r **Datganiad** yn **Rhan 20**.

Beth i'w wneud os ydych yn anghytuno â'n penderfyniad

Os nad ydych yn fodlon ar y penderfyniad ar eich cais, gallwch ofyn i ni edrych arno eto.

- Cynhelir yr adolygiad cyntaf yn y Ganolfan Byd Gwaith. Rhaid i chi ysgrifennu atom o fewn 28 diwrnod i'r penderfyniad a dweud wrthym pam eich bod am gael adolygiad. Cewch gyfle i siarad â'r person a fydd yn adolygu'r penderfyniad.

Os nad ydych yn fodlon ar y penderfyniad newydd, gallwch ofyn am adolygiad annibynnol gan un o Arolygwyr y Gronfa Gymdeithasol.

- Mae Arolygwyr y Gronfa Gymdeithasol yn annibynnol ar y Ganolfan Byd Gwaith a'r Adran hon. Os hoffech iddynt ystyried eich achos, ysgrifennwch i'r Gwasanaeth Adolygu Annibynnol o fewn 28 diwrnod i'r penderfyniad newydd a dywedwch wrthynt pam eich bod am gael adolygiad. Anfonwch eich cais i

  Independent Review Service
  FREEPOST

Nid oes angen stamp arnoch. Bydd yr Archwilydd yn gofyn i'r Ganolfan Byd Gwaith am eich papurau ac yn ysgrifennu atoch am eich cais.

Sut rydym yn casglu ac yn defnyddio gwybodaeth

Mae'r wybodaeth rydym yn ei chasglu amdanoch a sut rydym yn ei defnyddio yn dibynnu’n bennaf ar y rheswm dros eich busnes gyda ni, ond fe allwn ddefnyddio'r wybodaeth ar gyfer unrhyw ddibenion yr Adran, sy’n cynnwys

- budd-daliadau a lwfansau nawdd cymdeithasol
- cymorth plant
- cyflogaeth a hyfforddiant
- polisi pensiynau preifat, a
- cynllunio ar gyfer ymddeol.

Efallai y byddwn yn casglu gwybodaeth gan eraill er mwyn gwirio’r wybodaeth rydych yn ei darparu ac i wella ein gwasanaethau, ac efallai y byddwn yn rhoi gwybodaeth i rai sefydliadau eraill fel y mae'r gyfraith yn caniatáu, er enghraifft er mwyn amddiffyn yn erbyn troseddau.

I gael mwy o wybodaeth am y ffordd rydym yn defnyddio gwybodaeth, gofynnwch am daflen **GL33W** *Yr Adran Gwaith a Phensiynau ac Eich Gwybodaeth Bersonol* yn unrhyw un o’n swyddfeydd, neu ymwelwch â’n gwefan **www.dwp.gov.uk/welsh/privacy.asp**